

**JAARVERSLAG
2008**

UNIE NEDERLANDSE KATHOLIEKE VROUWENBEWEGING

JAARVERSLAG 2008

UNIE NEDERLANDSE KATHOLIEKE VROUWENBEWEGING

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
1. Doelstelling en bestuur	4
1.1 Doelstelling	4
1.2 Algemeen Bestuur	4
1.3 Samenstelling Bestuur	4
1.4 Commissies	4
1.5 Vertegenwoordiging	5
1.6 Archief	5
2. Activiteiten	5
2.1 Besproken onderwerpen	5
2.2 Informatieverstrekking	6
2.3 Jaarvergadering	6
2.4 Contacten en representatie	6
3. Financiën	7
4. Commissies	8
4.1 Commissie Maatschappelijke Relaties (CMR)	8
4.2 Commissie Overleg Bisschoppen (COB)	8
4.3 Internationale Commissie (IC)	9
4.4 Commissie van Advies Leerstoel Religie & Gender	10
4.5 Commissie Financiën Leerstoel-2 (CFL-2)	11
4.6 De kascontrolecommissie	11
5. Vertegenwoordiging	12
5.1 Andante – Europese Alliantie van katholieke vrouwenorganisaties	12
5.2 Commissie Justitia et Pax Nederland	13
5.3 Verband Katholieke Maatschappelijke Organisaties (VKMO)	14
6. Aangesloten organisaties	15
6.1 Het Katholiek Vrouwen Dispuut (KVD)	15
6.2 De Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR)	15
6.3 ZijActief Katholiek Vrouwennetwerk - Nederland	15
6.4 Febe Vrouw Kerk Samenleving	15
6.5 Graalbeweging Nederland	16
6.6 Katholiek Vrouwengilde Limburg (KVG Limburg)	16
6.7 ZijActief Katholiek Vrouwennetwerk - Limburg	16
7. Namen, afkortingen en websites	17

Secretariaat: Emmaplein 19A
5211 VZ 's-Hertogenbosch
Tel: 073-6921317
Fax: 073-6921322
E-mail: unienkv@knr.nl
Website: www.unienkv.nl

VOORWOORD

Het afgelopen jaar heeft de Unie NKV samen met de aangesloten organisaties verder gewerkt aan een herkenbare koepelorganisatie die namens de leden van de organisaties deelneemt aan het debat in kerk en samenleving. De Unie NKV vertegenwoordigt vele duizenden vrouwen in Andante, de Europese Alliantie van Katholieke Vrouwenorganisaties en het Verband van Katholieke Maatschappelijke Organisaties. De aansluiting bij de Nederlandse Vrouwenraad zal in 2009 zijn beslag krijgen. Ook zal in 2009 het besluit vallen of de Unie NKV haar geassocieerd lidmaatschap van de wereldorganisatie van katholieke vrouwenorganisaties, de WUCWO, weer omzet in volwaardig lidmaatschap.

Niet alleen wordt gewerkt aan het versterken van de externe communicatie, maar ook aan de interne communicatie; tussen Unie en de aangesloten organisaties. De nieuwsbrief en de website dragen hieraan bij. Graag wijs ik u erop dat het mogelijk is om vanuit de organisaties kopij aan te leveren, als u informatie met collega-organisaties wilt delen.

Wij hopen dat dit jaarverslag u een goed beeld geeft van de activiteiten van de Unie NKV in het jaar 2008. We kijken daarin onder andere terug op een interessante WUCWO-conferentie over vrouwenhandel. De vertaling daarvan in een Nederlandse studiedag heeft inmiddels plaatsgevonden.

Het belangrijke werk van prof.dr. Maaïke de Haardt als houder van de Leerstoel Religie en Gender wordt voortgezet. Conform de afspraken zal de Unie NKV na 2011 de leerstoel niet langer financieren. De Unie NKV is echter van mening dat de leerstoel zich de afgelopen jaren bewezen heeft, ze hoopt en verwacht dat ze een plek verwerft binnen het reguliere aanbod van de universiteit.

Dit is het laatste voorwoord dat door mij als voorzitter geschreven wordt, daar ik na vijf jaar het stokje ga overdragen. Mijn werk als Tweede Kamerlid legt een enorm beslag op mijn agenda waardoor de werkzaamheden voor de Unie te vaak in de knel komen. Daarnaast ben ik van mening dat het goed is – nu de Unie NKV besloten heeft zich actiever te mengen in het maatschappelijke en politieke debat – dat dit gebeurt vanuit een politiek onafhankelijke positie. Ik wens de nieuwe voorzitter en de Unie NKV alle succes in de toekomst en ik dank alle vrouwen met wie ik de afgelopen jaren heb mogen samenwerken, voor de collegialiteit en vriendschap die ik daarbij ondervonden heb.

Mocht u naar aanleiding van dit jaarverslag vragen hebben, dan kunt u natuurlijk altijd contact met ons opnemen.

Ine Aasted-Madsen,
voorzitter

1. DOELSTELLING EN BESTUUR

De Unie Nederlandse Katholieke Vrouwenbeweging, opgericht in 1958, wil een ondersteunende en bindende factor zijn voor diverse (katholieke vrouwen-)organisaties die zich bij de Unie aansluiten. In 2008 waren zeven organisaties aangesloten. Naast de drie al aangesloten landelijke organisaties – Katholiek Vrouwen Dispuut (KVD), Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) en ZijActief Nederland – werden ook Graalbeweging Nederland, KVG Limburg, KVG Amersfoort, KVG Houten en KVG Vianen, Vrouw Kerk Samenleving van het dekenaat Utrecht en ZijActief Limburg, lid van de Unie NKV.

1.1 Doelstelling

Binnen de katholieke kerk pleit de Unie NKV voor een duidelijke en gelijkwaardige positie van vrouwen, met de waardering en erkenning die daarbij horen. Binnen het maatschappelijk middenveld wil de Unie NKV vanuit een christelijke overtuiging positie innemen en met woord en daad een bijdrage leveren aan het maatschappelijk welzijn. In het politieke debat wil de Unie NKV vanuit de verantwoordelijkheid van katholieke vrouwen haar stem laten horen. Internationaal tenslotte, wil de Unie NKV samenwerken met zusterorganisaties, en gezamenlijk een krachtig geluid laten horen over onderwerpen die zowel binnen als buiten de kerk spelen.

1.2 Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Unie NKV bestaat uit een voorzitter, secretaris, penningmeester – samen het Dagelijks Bestuur – en vanuit iedere aangesloten organisatie één stemhebbend lid. De voorzitters van de vaste commissies zijn adviserend lid van het Algemeen Bestuur. De organisaties zijn bevoegd vaste plaatsvervangers aan te wijzen die de vergaderingen van het Algemeen Bestuur bijwonen. Beurtelings dragen de aangesloten organisaties zorg voor de invulling van de functies van voorzitter, secretaris en penningmeester. Met behulp van een rooster van aftreden wordt ervoor gewaakt dat deze functionarissen niet gelijktijdig aftreden.

1.3 Samenstelling Bestuur

Voorzitter	I. Aasted-Madsen-van Stiphout, ZijActief Nederland
Secretaris	J. Seldenrath, KNR
Penningmeester	I. de Graaff, KVD
Lid/vice-voorzitter	E. Blom, ZijActief Nederland
Lid	M. Cox, ZijActief Limburg
Lid	H. Jans, KNR
Lid	J. Jansen-Leyten tot 11 juni / J. ten Berge-de Fraiture, KVD, tot 19 november 2008
Lid	L. van Berlo / A. Wouters, KVG Limburg, vanaf 27 augustus 2008
Adviserend lid	M.-Th. Pijls-Nyst, voorzitter COB
Adviserend lid	A.M. Huysmans-Pyckevet, waarnemend voorzitter CMR
Adviserend lid	M.-L. van Wijk-van de Ven, voorzitter IC

T. Kuster (bureau KNR) verleent administratieve ondersteuning aan de secretaris.

1.4 Commissies

Het bestuur wordt in zijn werkzaamheden geadviseerd en bijgestaan door permanente en ad hoc commissies. De permanente commissies zijn:

- De Commissie Maatschappelijke Relaties (CMR)
- De Commissie Overleg Bisschoppen (COB)
- De Internationale Commissie (IC)
- De Kascontrolecommissie

In het verslagjaar waren als ad hoc commissie actief:

- De Commissie Financiën Leerstoel-2 (CFL-2) als voortzetting van de Commissie Financiën Leerstoel

- De Commissie van Advies Leerstoel Religie en Gender. Deze commissie is geen Uniecommissie in de strikte zin van het woord. Van de zes personen die in deze commissie zitting hebben, wijst de Unie er drie aan.

1.5 Vertegenwoordiging

De Unie NKV is aangesloten bij het Verband van Katholieke Maatschappelijke Organisaties (VKMO) en heeft een kwaliteitszetel in de Commissie Justitia et Pax.

Op Europees niveau is de Unie NKV aangesloten bij Andante, de Europese Alliantie van katholieke vrouwenorganisaties. Internationaal is de Unie geassocieerd lid van de World Union of Catholic Women's Organisations (WUCWO).

1.6 Archief

Vanaf 2002 wordt het oud-archief van de Unie bewaard bij het Katholiek Documentatie Centrum (KDC) te Nijmegen. In het verslagjaar werden geen nieuwe stukken aan het oud-archief toegevoegd.

2. ACTIVITEITEN

Gelet op de doelstellingen van de Unie NKV betreft het vooral de volgende activiteiten:

- bespreken van onderwerpen uit kerk en maatschappij;
- uitwisselen en doorgeven van informatie;
- organiseren van studiedagen en de jaarvergadering;
- schriftelijk of mondeling reageren namens de organisaties;
- leggen en onderhouden van contacten met maatschappelijke en kerkelijke organisaties;
- gezamenlijk en representatief optreden.

2.1 Besproken onderwerpen

Het Algemeen Bestuur kwam in 2008 acht keer bijeen. Afgezien van statutaire onderwerpen zoals vaststelling van begroting en jaarstukken, en de iedere vergadering terugkerende punten 'informatie vanuit de organisaties' en 'informatie vanuit de vaste commissies', kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

- De Leerstoel Unie NKV;
- De vervolgesprekken van KNR en Bisschoppenconferentie over de Tekenen van de tijd (brief van 73 congregaties aan de Bisschoppenconferentie);
- Kritische brieven aan het bisdom Utrecht over het nieuwe beleid (van een aantal jongeren, Marie-Thérèse van Heteren, de beroepsvereniging van r.-k. pastores VPW Nederland);
- De mogelijkheid van een organisatie voor vrijwilligsters in de kerk;

De nieuwe bisschop-referent Mgr. De Korte heeft in juni kennis gemaakt met het Algemeen Bestuur. In deze vergadering zijn de belangrijkste thema's van de Unie NKV genoemd evenals de wens dat er 'brede' onderwerpen op de agenda komen van de COB: alle vragen waar vrouwen mee te maken hebben. Mgr. De Korte vertelde over zichzelf, zijn theologie en zijn werk op verschillende niveaus in de hiërarchie. Hem is opgevallen dat alle vormselwerkgroepen uit vrouwen bestaan.

Gedurende het hele jaar is veel tijd besteed aan de nieuwe structuur van de Unie NKV. In februari is besloten bij te houden waar de huidige statuten knellen, deze knelpunten in 2009 te evalueren en aan de hand daarvan, indien nodig, artikelen en/of structuur te wijzigen. In november lag hiertoe een eerste concept. Dit werd de basis voor het Uitvoeringsplan Structuur Unie NKV, dat gepresenteerd wordt op de jaarvergadering in 2009.

In het najaar zijn de leden van de COB (1 oktober) en de IC (19 november) uitgenodigd in het Algemeen Bestuur voor overleg over hun taken en plannen voor de toekomst. De vraag naar visie en plannen van de CMR is in 2009 gesteld. Ook de CFL-2 zal dan haar bijdrage leveren.

2.2 Informatieverstrekking

Informatieverstrekking en -uitwisseling vindt mondeling plaats tijdens de bestuursvergaderingen en schriftelijk door middel van jaarverslagen en periodieken van de aangesloten organisaties. Aan uitnodigingen voor jaarvergaderingen, ledenvergaderingen en studiedagen van andere katholieke en maatschappelijke organisaties wordt zoveel mogelijk gevolg gegeven. Hun informatie wordt eveneens besproken en/of doorgegeven.

De Nieuwsbrief die de Unie NKV sinds oktober 2007 per email verzendt, is in 2008 drie keer verschenen. Sinds de jaarvergadering van 2008 bestaat ook de website www.unienkv.nl met informatie over de Unie NKV, verwante organisaties en hun activiteiten.

In het landelijke dagblad *Trouw* verscheen 23 mei 2008 een artikel over invloedrijke katholieke vrouwen waarvoor Marie-Louise van Wijk was geïnterviewd. Zij ontving daarop een aantal reacties, onder andere over het belangrijke werk van pastorale werksters.

2.3 Jaarvergadering

De jaarvergadering 2008 vond plaats op 28 mei in de Manresazaal van de Mariënborg te 's-Hertogenbosch. Voorzitter Ine Aasted-Madsen - van Stiphout merkte op dat in het vijftigjarige bestaan van de Unie NKV vrouwen kritisch zijn geworden en de vraag stellen 'wat betekent het voor mij?' In onze wereld van uitersten is het belangrijk om naast verzakelijking en consumentisme een ander geluid te laten horen. Meer dan vroeger moeten mensen ertoe worden uitgedaagd om zich voor een ander in te zetten. Hier kan de Unie NKV een rol in spelen.

Ine Aasted-Madsen liet zien welke stappen het bestuur gezet had in het stappenplan van de Unie NKV en lanceerde de nieuwe website. In het middagedeelte bogen kleine groepen zich over activiteiten die de Unie NKV kan ondernemen en kwamen met een aantal concrete voorstellen voor de korte, middellange en lange termijn.

2.4 Contacten en representatie

In 2008 werden 402 ingekomen stukken en 119 uitgegane stukken geregistreerd.

De Unie NKV was vertegenwoordigd bij landelijke bijeenkomsten: het Allerheiligenberaad, de Algemene Ledenvergadering van de Mariënborgvereniging, bijeenkomsten van het Christelijk Sociaal Congres, een bijeenkomst van de Coalitie (oecumenische vrouwenorganisaties), Cordaid, E-Quality, het jubileum van *Justitia et Pax*, *Melania*, de Nederlandse Vrouwenraad, de Oecumenelezing, de ontmoetingsdag van het KVD, de presentatie van het boek *Vrouwen met een missie*, het symposium 'Spiritualiteit zoeken, proeven, doen', de synodedag van de Oecumenische Vrouwensynode, het VKMO, de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid en de laatste bijeenkomst van de koepel *ZijActief Nederland*.

Ook was de Unie NKV aanwezig bij het afscheid van Bep Nolet als voorzitter van *Melania*, de ontvangst van de onderscheiding *Pro Ecclesia* van Helmi van Stratum en de priesterjubilea van Mgrs. De Jong en Wiertz.

Joanne Seldenrath,
secretaris

3. FINANCIËN

Tijdens de jaarvergadering van 28 mei 2008 hebben de lidorganisaties van de Unie NKV een besluit genomen over contributieverhoging met ingang van 1 juli 2008. De contributie is vastgesteld op € 0,50 per lid per jaar, met een minimum van € 50,00 voor organisaties met honderd leden of minder. Hierdoor is de contributieopbrengst vanaf de tweede helft van het verslagjaar aanzienlijk hoger geworden. Daarnaast is de Unie uitgebreid met een aantal nieuwe leden. De lidorganisaties met in totaal ongeveer 27.905 leden betaalden samen een bedrag van € 8.201,00 over het hele jaar 2008.

In november 2007 organiseerde de Unie een grote internationale conferentie van Andante in Nederland. Het financiële resultaat was zo gunstig, dat het Uniebestuur op voorstel van de Internationale Commissie besloot Andante te laten delen in de opbrengst. In maart 2008 werd een bedrag overgemaakt van € 3.352,00, ter dekking van door Andante gemaakte voorbereidingskosten en reis- en verblijfkosten van vrouwen uit Oost-Europa. Het resterende bedrag is ingezet voor de kosten van het internationale werk in 2008, die onder meer door conferenties in Sion en Verona aanzienlijk waren. Ook een in 2005 voor het internationale werk ontvangen gift van € 1.000,00 is in 2008 besteed. Nu resteert nog een geormerkt bedrag van € 922,00, bestemd voor tolken en/of vertaaltechniek, naast de sinds 2001 bestaande PIN-reserve.

De kosten van het bestuur en van de commissies liepen vergeleken met 2007 op met € 650,00. In de specificatie is te zien dat de reiskosten hoger waren en dat er meer geld is besteed aan activiteiten die te maken hebben met communicatie.

Voor het ontwerpen, lanceren en in stand houden van de website ontving de Unie een eenmalige solidariteitsbijdrage van de gezamenlijke religieuzen in Nederland via de commissie PIN.

De jaarrekening is afgesloten met een exploitatiesaldo winst van € 4.745,00. In 2008 is de basis gelegd voor een financieel gezonde Unie NKV, waardoor het bestuur in staat is in de komende jaren nieuwe en vernieuwende plannen uit te voeren.

De financiële administratie van de Unie wordt op vrijwillige basis gevoerd door Willemien Hermsen-Verhaegh.

Ina de Graaff,
penningmeester

4. COMMISSIES

4.1 Commissie Maatschappelijke Relaties (CMR)

De Commissie Maatschappelijke Relaties bestaat uit vertegenwoordigsters van de bij de Unie aangesloten organisaties die elk één lid aanwijzen. De voorzitter van de commissie neemt met adviserende stem deel aan de vergaderingen van het Algemeen Bestuur.

De CMR is opgericht met het doel:

- * ervoor te pleiten, onder andere in het VKMO/Katholiek Netwerk, dat de katholieke presentie vanuit man-vrouwperspectief wordt gerealiseerd;
- * De invloed van katholieke vrouwen en hun organisaties te vergroten door hun visie, levenservaring en geloofsovertuiging in te brengen en intensiever deel te nemen aan de discussie en besluitvorming in maatschappelijke kwesties.

De commissie die eind 2004 werd ingesteld, kampt voortdurend met onderbezetting. Er is in de samenstelling van de commissie in 2008 weinig verandering gekomen. Een commissielid is, na lange tijd van afwezigheid wegens ziekte, weer actief. Nog steeds is er een vacature voor ZijActief. De CMR was aanwezig bij het Voorzittersoverleg van het VKMO en bij het Allerheiligenberaad.

Leden van de Commissie Maatschappelijke Relaties zijn:

Zr. Benedicta van Dinteren - KNR
 vacature - ZijActief
 A-M Huysmans-Pyckevet - KVD (waarnemend voorzitter), tevens lid Dagelijks Bestuur
 Verband Katholieke Maatschappelijke Organisaties/Katholiek Netwerk.

Namens de Commissie Maatschappelijke Relaties,
 Anne-Marie Huysmans

4.2 Commissie Overleg Bisschoppen (COB)

De Commissie Overleg Bisschoppen bestaat uit vertegenwoordigsters van de bij de Unie aangesloten organisaties die elk één persoon als lid aanwijzen. De commissie laat zich evenals in het voorgaande jaar bijstaan door een deskundige. De voorzitter van de commissie neemt met adviserende stem deel aan de vergaderingen van het Algemeen Bestuur.

De COB heeft als taak het voeren en continueren van geformaliseerd overleg met een vertegenwoordiging van de Nederlandse Bisschoppenconferentie, waarbij onderwerpen aan de orde komen die betrekking hebben op vrouw en kerk. De ontmoeting met de bisschop vindt twee keer per jaar plaats. Op de agenda staan onderwerpen die verband houden met:

- * volledige en volwaardige participatie van vrouwen in de kerkgemeenschap;
- * opnemen en zichtbaar maken van levenservaring, het godsgeloof en de theologische deskundigheid van vrouwen in leer, geloof en handelsewijze van de kerk;
- * de maatschappelijke positie van vrouwen, met name in de kerken, of van vrouwen als tweederangsburgers en slachtoffers van onrecht.

Tot 2008 was Mgr. Muskens, bisschop van Breda, bisschop-referent voor de contacten met de landelijke organisaties voor Vrouw en Kerk. In december 2007 hadden wij onze laatste vergadering met Mgr. Muskens, omdat hij in 2008 afscheid nam als bisschop van Breda. Omdat het even heeft geduurd voordat de nieuwe bisschop-referent was aangesteld, hebben wij in 2008 geen formeel overleg gehad.

Inmiddels is Mgr. De Korte aangewezen als nieuwe bisschop-referent Vrouw en Kerk en hebben wij in december, in een plezierige vergadering, kennis met hem gemaakt. Wij verwachten dat wij in hem, evenals in zijn voorganger, een goede gesprekspartner hebben die veel van onze opvattingen en zorgen deelt, en wij hopen op een vruchtbare samenwerking in de toekomst.

De samenstelling van de COB is als volgt:

Esther Geertsma - KNR

Maria van Schaijik - KVD
 Marie-Therese Pijls - Zij-Actief (voorzitter)
 Alice Frijns-Stassen - Adviserend lid

Secretariële ondersteuning wordt gegeven door Mevr. C.M.M. van Straaten, werkzaam op het secretariaat van de Bisschoppenconferentie.

Namens de Commissie Overleg Bisschoppen,
 Marie-Thérèse Pijls

4.3 Internationale Commissie (IC)

De Internationale Commissie bestaat uit vertegenwoordigsters van de bij de Unie aangesloten organisaties die elk één persoon als lid kunnen aanwijzen, alsmede degene die de Unie vertegenwoordigt in Europese en internationale organisaties zoals Andante en de WUCWO. De IC-voorzitter neemt met adviserende stem deel aan de vergaderingen van het Algemeen Bestuur van de Unie NKV. De IC adviseert het Uniebestuur inzake het internationale werk en coördineert de internationale activiteiten. Zij onderhoudt het contact met Andante en de WUCWO, en bereidt de deelname van de Uniedelegatie aan Europese en internationale bijeenkomsten voor. De uitkomsten daarvan draagt zij uit onder (de leden van) de Unieorganisaties en onder personen en organisaties in het bredere netwerk van de Unie. Dat gebeurt in de vorm van uitvoerige verslagen en door het organiseren van studiedagen.

Het jaar 2008 was een druk jaar voor de IC: de (financiële) afwikkeling en de doorwerking van de in 2007 in Vught gehouden Andanteconferentie moesten worden geregeld, en er vonden twee belangrijke Europese bijeenkomsten plaats. De IC bedankt op deze plaats graag nog eens Unie-penningmeester Ina de Graaff voor de prettige samenwerking rondom de Andanteconferentie en voor de consciëntieuze wijze waarop zij, bijgestaan door financieel administrateur Willemien Hermsen-Verhaegh, de penningen voor de conferentie heeft beheerd.

Studiemiddag 2 april 'Verschillen als uitdaging: verschillend zijn en het verschil maken'

Gezien de enthousiaste reacties op haar boeiende inleiding tijdens de Andanteconferentie, vroeg de IC prof.dr. Maaïke de Haardt deze nog eens te houden – dit keer voor een groter Nederlands publiek dan op de conferentie mogelijk was. Met deze studiemiddag wilde de IC bevorderen dat meer vrouwen/mensen in Nederland zich bezig zouden gaan houden met het thema van 'de ander, de vreemde' – nu eens op positieve wijze. De opkomst was groot, de reacties waren weer zeer positief, de discussies aan de hand van stellingen werden met hartstocht gevoerd.

Algemene Assemblée Andante, 17-20 april in Sion, Zwitserland

Zowel bestuursleden van de Unie als van de Unieorganisaties namen deel aan deze (iedere twee jaar te houden) Assemblée. Tijdens het studiegedeelte voerde de bekende Duitse feministisch theologe en organisatiecoach dr. Eva Renate Schmidt de deelnemers op 'strengere' doch luchtige wijze langs vrij zware begrippen als leiderschapsmodellen, conflictbeheersing, het omgaan met macht. Ook werd ingegaan op heel praktische zaken zoals het goed laten verlopen van een vergadering. In de formele Algemene Ledenvergadering kwamen de gebruikelijke zaken aan de orde: inhoudelijk en financieel verslag, verantwoording over het gevoerde beleid, bestuursverkiezingen (ondergetekende werd herkozen als voorzitter), beleidsvisie en -voorstellen voor de toekomst.

Europese WUCWO-Conferentie in Verona

In september nam een Uniedelegatie deel aan een conferentie voor lidorganisaties van de WUCWO in Europa over het thema '*Let's free women from trafficking!*'. Elma van den Nouland, stafmedewerkster van de Stichting Religieuzen tegen Vrouwenhandel (SRTV) gaf een uitstekende presentatie met, aansluitend, de vertoning van de film *Anna* – over een jonge Tsjechische advocate die, onder valse voorwendsels van een 'vriendin', ergens in West-Europa in de prostitutie belandt.

Visie op internationaal werk Unie NKV

In november vond een gedachtewisseling plaats tussen Uniebestuur en IC. Uitgangspunt voor het gesprek was een notitie van de IC waarin zij haar visie geeft op (plaats en toekomst van) het internationale werk van de Unie en de rol van een internationale commissie daarin. Er bleek instemming van het bestuur met de door de IC verwoorde visie. Algemeen was men van mening dat het internationale werk een van de pijlers van de Unie NKV is. Zonder dat krijg je als Unie geen impulsen meer van buitenaf, kijk je niet meer over je grenzen heen. Internationale contacten geven inspiratie en zorgen ervoor dat de Unie op de hoogte blijft van actuele ontwikkelingen elders.

Overige activiteiten

Naast het voeren van inhoudelijke discussies over voor de Unie relevante thema's en haar beleid op internationaal gebied, hebben IC-leden in 2008 deelgenomen aan, dan wel de Unie vertegenwoordigd op bijeenkomsten van andere (vrouwen)organisaties waaronder Melania, KNR, Justitia et Pax, VKMO, Nederlandse Vrouwenraad (NVR), Cordaid, Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR), BuZa (ministerie van buitenlandse zaken), E-Quality, en de Raad van Kerken Nederland. Ondergetekende nam daarnaast deel aan vele conferenties en bijeenkomsten van zowel wereldlijke als kerkelijke organisaties en instellingen in Europa waarvoor zij als voorzitter van Andante werd uitgenodigd. Dikwijls leverden deze bijeenkomsten ook voor de Unie interessante contacten op.

Toekomst

Op het moment dat dit geschreven wordt ligt een deel van de toekomst al weer achter ons. Zo namen Ina de Graaff namens de Unie en ondergetekende namens Andante, in januari 2009 deel aan het tweejaarlijkse overleg van (dagelijks) besturen van Duitssprekende katholieke vrouwenorganisaties (*deutschsprachiges Präsidientreffen*), en organiseerde de IC op 4 februari 2009 in Den Bosch een studiemiddag 'Loverboy / Pooierboy' als vervolg op de WUCWO-conferentie in Verona.

Leden van de Internationale Commissie:

Marleen Peters-Van der Heyden	-	ZijActief Nederland
Sara Serna-Alvarez	-	KVD
Zr. Thérèse Vandeweyers	-	KNR
Marie-Louise van Wijk-van de Ven	-	(voorzitter, vertegenwoordigster Unie NKV in het bestuur van Andante, tevens voorzitter Andante)

De IC wordt – zowel technisch als inhoudelijk waardevol – ondersteund door notulist Wil Kruijff.

Namens de Internationale Commissie,
Marie-Louise van Wijk-van de Ven

Verslagen van bovengenoemde bijeenkomsten zijn te vinden op www.unienkv.nl of op te vragen bij de Uniesecretaris.

4.4 Commissie van Advies Leerstoel Religie & Gender

Naam van de leerstoel: Catharina Halkes / Unie NKV leerstoel Religie en Gender.

Naam van de bijzonder hoogleraar: prof.dr. M.A.C. de Haardt

Rondom de Catharina Halkes / Unie NKV leerstoel werden in 2008 voor de negende maal de jaarlijkse drie Open Studiedagen voor theologen en belangstellenden georganiseerd. Doel ervan is het in brede kring onder de aandacht brengen van actuele thema's en ontwikkelingen op het gebied van vrouwenstudies theologie en religiewetenschappen. Het thema was 'Overgave: een nieuwe uitdaging voor feministische reflectie op religie?' De drie dagen droegen de volgende titels:

Studiedag 1: Terugkeer van de overgave? – Maaike de Haardt en Grietje Dresen;

Studiedag 2: Overgave en/of genade: identiteit en cultuur – Maaike de Haardt en Lieve Troch;

Studiedag 3: Verzet en overgave, vieren en verder... Een dag om stil te staan bij 25 bruisende jaren, en met frisse moed verder te gaan. Deze derde dag had een feestelijk karakter.

In 2008 werd aandacht geschonken aan het vijfde lustrum van de leerstoel Feminisme en Christendom en het tweede lustrum van Maaïke de Haardt als bezetter van de leerstoel. Dit gebeurde in twee etappes. De eerste werd gecombineerd met de derde studiedag op 23 mei voor het grote publiek, de tweede ging samen met een wetenschappelijk *expert seminar* 'Beyond Monotheism' op 23 oktober. Verheugend was dat Catharina Halkes de eerste leerstoelhouder Feminisme en Christendom dit jubileum mee kon vieren. Ook werd een Catharina Halkes essayprijs uitgereikt, een initiatief van het eveneens jubilerende Catharina Halkesfonds.

Op de studiemiddag van de Unie op 2 april hield Maaïke de Haardt een lezing 'Verschillen als uitdaging: verschillend zijn en het verschil maken'. Over dit thema hield ze eerder een inleiding tijdens de studieconferentie van Andante in oktober 2007. Beide keren riep haar toespraak enthousiaste reacties op.

De Leeropdracht Religie en Gender is op verzoek van de leerstoelhouder ondergebracht bij de nieuwe kernleerstoel Empirische Religiewetenschappen. Deze constructie heeft de mogelijkheid verruimd om met name onderzoek uit te bouwen. De bijzondere leeropdracht van Maaïke de Haardt is omgezet in een persoonlijke leeropdracht.

In het jaarlijkse gesprek van het Uniebestuur met Maaïke de Haardt is ter sprake gekomen of er mogelijkheden zijn de huidige overeenkomst na 2011 voort te zetten. De Unie NKV en de Commissie Financiën Leerstoel (CFL-2) gaan ervan uit dat aan de financiering van de Leerstoel door de Unie na 2011 een einde zal zijn gekomen. De destijds verworven gelden zijn dan besteed, nieuwe geldbronnen zijn niet voorhanden. De Unie hoopt en verwacht dat de Faculteit Religiewetenschappen de blijvende betekenis en waarde van de leerstoel zal erkennen, dat zij het programma daarom zal willen inbedden in dat van de faculteit en dat de Radboud Universiteit de financiële verantwoordelijkheid voor de leerstoel op zich gaat nemen.

Samenstelling Adviescommissie Bijzondere Leeropdracht: prof.dr. W. Jansen (voorzitter), dr. M. Dresen, dr. J. Feldbrugge, drs. M. Festen, drs. R. Spierings, prof.dr. J.P. Wils, decaan faculteit religiewetenschappen tot juni 2008; prof.dr. C. Hermans, leerstoel empirische religiewetenschappen vanaf juni 2008.

Riet Spierings,
lid van de Commissie van Advies vanuit de Unie NKV

4.5 Commissie Financiën Leerstoel-2 (CFL-2)

Vanaf 2006 loopt de tweede periode van de bijzondere leeropdracht 'Religie en Gender', gevestigd bij de Faculteit der Religiewetenschappen. De leeropdracht is voor een termijn van vijf jaar opnieuw verleend aan prof.dr. Maaïke de Haardt.

De Commissie Financiën Leerstoel-2 draagt zorg voor de verwerving en het beheer van fondsen ter bekostiging van de tweede periode van de Unie NKV-Leerstoel. De benodigde gelden voor deze tweede periode zijn grotendeels bijeengebracht door middel van al ontvangen bedragen en toezeggingen voor latere giften. Een keer per jaar verschijnt de Nieuwsbrief om subsidiënten en belangstellenden van de stand van zaken op de hoogte te houden. In het verslagjaar is het contact met de sponsors en de donatie van de toegezegde bedragen naar wens verlopen.

De commissie bestaat na het aftreden van Helmi van Stratum-van Beeck in mei 2008 uit vier personen: M. Frijns, G.P. de Graaff, A.Th. van Munster-van Daalen en M. Thuijs. De financiële administratie wordt gevoerd door mevrouw Y. van Geffen.

Ina de Graaff,
lid van de Commissie Financiën Leerstoel-2

4.6 De kascontrolecommissie

De kascontrolecommissie bestaat uit twee leden. De commissie adviseert het bestuur over de vaststelling van de jaarstukken. De kascontrolecommissie 2008 wordt gevormd door zuster Thérèse Vandeweyers en mevrouw Nellie van Paassen.

5. VERTEGENWOORDIGING

5.1 Andante – Europese Alliantie van katholieke vrouwenorganisaties

Andante is in 2006 formeel opgericht en heeft tot dusverre 17 lidorganisaties in 12 landen met een totale achterban van 1,2 miljoen vrouwen. De Unie behoort tot de initiatiefnemers. Doel van Andante: de onderlinge contacten en de samenwerking tussen katholieke vrouwenorganisaties in Europa bevorderen, hun stem laten horen in maatschappelijke, politieke en kerkelijke gremia op Europees niveau en invloed proberen uit te oefenen in de besluitvormingsprocessen die daar plaats vinden, opdat ook de visie van vrouwen daarin weerspiegeld wordt. Het *Coordinating Committee* (CoCoA) bestaat (momenteel) uit negen vrouwen uit negen landen. Andante is als *not for profit* organisatie ingeschreven in het Verenigingsregister van Düsseldorf, Duitsland.

Activiteiten 2008

Algemene Assemblee: 17-20 april in Zwitserland, bestaande uit een studiegedeelte (thema: 'Hoe kan Andante publiekelijk standpunten innemen terwijl niet alle lidorganisaties over bepaalde zaken eenzelfde mening hebben') en de Statutaire Assemblee/Algemene Ledenvergadering (zie bij verslag IC).

Communicatie intern:

Brieven aan lidorganisaties na elke CoCoA-bijeenkomst (3 keer en rond de Assemblee) met bericht over voortgang van activiteiten en vermelding van de belangrijkste voornemens/besluiten.

Verzoek aan organisaties namen aan te leveren voor databank van 'experts' op bepaalde terreinen.

Oproep aan lidorganisaties om bepaalde acties te steunen en/of te ondernemen:

- * meer vrouwen op stemlijsten Europese verkiezingen (EWL: Europese Vrouwenlobby);
- * 'seven weeks for water' (WCC: Wereldraad van Kerken, in het kader van de Vasten);
- * behoud vrije zondag (Anna Zaborska c.s. Europees Parlement / ComECE);
- * bevorder zichtbaarheid onbetaald/vrijwilligerswerk (Europese Federatie onbetaalde (zorg)arbeid);
- * neem deel aan en stem op een vrouw bij Europese verkiezingen.

Inleidingen/deelname door ondergetekende bij evenementen lidorganisaties: ALV SKF (Arau/CH, ±200 deelnemers), 90-jarig jubileum kfd (Mainz, ±2000), landelijk congres ACF (Lyon, ±1000).

Communicatie extern:

Persberichten/Verklaringen: naast openlijk uitgesproken steun aan bovengenoemde acties via wijd verspreide persberichten, heeft het CoCoA een persbericht doen uitgaan inzake de oorlog in de Gazastrook: een oproep aan alle partijen om het geweld te staken en vrouwen(groepen) te betrekken in alle (komende) vredesonderhandelingen.

Vertegenwoordiging bij/deelname aan bijeenkomsten, en/of incidentele fysieke/schriftelijke/telefonische contacten met besturen/medewerkers, van allerlei organisaties/instanties/instellingen, zowel op Europees niveau als in bepaalde landen, zoals CCEE (Raad van Europese Bisschoppenconferenties), ComECE (Commissie van Europese Bisschoppenconferenties in de EU-landen), Eur. Commissie/Parlement (EU), CIDSE (Eur. samenwerkingsverband van organisaties als Cordaid), ELF, EFECW, EWL, Justitia et Pax, Semaines Sociales de France en Zentralkomitee deutscher Katholiken (SSF en ZdK, grote katholieke lekenorganisaties in resp. Frankrijk en Duitsland), enz.

Voordrachten/inleidingen/deelname 'ronde tafeldiscussies' door ondergetekende op bijeenkomsten van Europees Lekenforum (ELF, Bratislava), Eucumenisch Forum van Christenvrouwen in Europa (EFECW, Versailles), New Women for Europe (Brussel).

Raad van Europa

In augustus kwam het bericht dat de Raad van Europa het besluit over de aanvraag van Andante om toegelaten te worden tot de NGO-Assembly, heeft aangehouden tot 2010. Reden: Andante heeft nog niet de/genoeg gelegenheid gehad met de Raad van Europa samen te werken. In een gesprek met het plaatsvervangend hoofd van het secretariaat is afgesproken dat een/meer vertegenwoordigsters van Andante desalniettemin nu reeds aan bijeenkomsten en werkzaamheden van NGO-commissies kunnen deelnemen. Voorlopig zullen steeds twee (wisselende) CoCoA-leden deze taak op zich nemen.

Andante – Newsletter

In augustus en november werden de eerste twee 'nummers' elektronisch verspreid – vanwege de nog zeer bescheiden omvang alleen binnen Andante. De in maart 2009 verschenen derde uitgave werd op

veel ruimere schaal verstuurd. Inmiddels hebben ± zeventig personen zich officieel als abonnee opgegeven, enkele ook van buiten Andante. Door een directe 'link' met de website komen ontvangers automatisch op de website terecht. Helaas hebben de lidorganisaties tot nu toe niet erg gretig gereageerd op het aanbod om via de Andante-website hun activiteiten onder de aandacht van een breder publiek te brengen.

Toekomst

Secretariaat: vanaf juni 2009 zal Andrea Kett, CoCoA-lid uit Duitsland, de secretariaatswerkzaamheden op zich nemen (office@andante-europa.net).

Summer School: 13-17 juli 2009 in Hoddesdon, GB. Het programma van deze semi-professionele training in het omgaan met allerlei vormen van media en communicatie, staat min of meer vast. Er zijn nog enkele plaatsen vrij.

Algemene Assemblée, 15-18 april 2010 in Straatsburg, Frankrijk.

Marie-Louise van Wijk-van de Ven

5.2 Commissie Justitia et Pax Nederland

Justitia et Pax is de katholieke organisatie voor gerechtigheid en vrede. In 1967 werd de Pauselijke Commissie Justitia et Pax ingesteld; de Commissie Justitia et Pax Nederland werd in 1968 opgericht. De Commissie telt 16 leden, afkomstig uit katholieke maatschappelijke organisaties. Anne Offermans is in 2007 benoemd op de kwaliteitszetel van de Unie NKV.

2008 was een feestjaar, een jaar van oogsten en vooruit zien. Justitia & Pax vierde haar 40-jarig bestaan op 10 september in de Grote Kerk te Den Haag met binnen- en buitenlandse gasten, onder het motto 'Mensen kunnen de wereld veranderen' en met aansluitend een exposure programma. Drie dagen lang konden tien partnerorganisaties zich een beeld vormen van '*The fight against discrimination in the Netherlands*' en deelden ons hun bevindingen mee.

In 2008 is ook uitgebreid aandacht besteed aan 60 jaar Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Justitia & Pax nam het voortouw bij een interreligieus initiatief eindigend in de ondertekening door tien hoge religieuze leiders (o.a. hindoe, moslim, christelijk, joods, boeddhistisch, inheems en taoïstisch) van een verklaring '*Faith in Human Rights*'. Hierin worden overheden opgeroepen om de mensenrechten te respecteren. Hare Majesteit was bij de ondertekening aanwezig. Diezelfde dag organiseerde Justitia & Pax en andere mensenrechtenorganisaties een jongerenprogramma '*Right now*' voor ongeveer duizend jongeren.

Naast deze festiviteiten ging het gewone programma van Justitia & Pax gewoon door. In Nederland werd succesvol aandacht gevraagd voor kinderen van ouders die van oorlogsmisdaden verdacht worden, en daarom niet voor asiel in aanmerking kwamen. In Congo werd het project seksueel geweld tegen meisjes uitgebreid. Justitia & Pax werd actief deelnemer in de werkgroep VN Resolutie 1325 voor Vrouwen, Vrede en Veiligheid, met name voor de implementatie in het Oosten van Congo. Een van de Congolese partners van Justitia & Pax, Justine Masika Bihamba (Samenwerkingsverband Vrouwen voor Slachtoffers van Seksueel Geweld) werd de winnares van de eerste Mensenrechtentulp, aan haar uitgereikt door minister Maxime Verhagen op 10 december 2008.

In New York gaf Justitia & Pax tijdens de vergadering van de Commission on the Status of Women een workshop '*Faith based responses to gender violence*', gebaseerd op het project in Oost-Congo. Het gehoor bestond uit internationale vrouwenorganisaties waaronder de WUCWO. Kennis werd gemaakt met de WUCWO-presidente Karen Hurley en er verscheen een artikel in *Women's Voice*, de nieuwsbrief van de WUCWO.

Voor het programma 'Uitbanning van kastendiscriminatie tegen vrouwen in Pakistan' ontstond een nieuwe vorm van samenwerking met het Studiecentrum Mensenrechten van de Utrechtse Universiteit. Het programma in West-Papoea tegen mensenrechtenschendingen werd voortgezet (onder andere lobbytrainingen in Nederland en in Brussel), evenals het programma in Georgië.

Het voorzitterschap van het Breed Mensenrechten Overleg – Internationaal werd na twee succesvolle jaren overgedragen aan het Humanistisch Instituut voor Ontwikkelingssamenwerking (HIVOS). Justitia

& Pax richtte samen met andere een Breed Mensenrechten Overleg voor de Nederlandse mensenrechtensituatie op.

Anne Offermans

5.3 Verband Katholieke Maatschappelijke Organisaties (VKMO)

Het VKMO, opgericht in 1988, is een samenwerkingsverband van een dertigtal katholiek geïnspireerde en maatschappelijk gerichte organisaties en instellingen, waaronder de KRO (omroep), Cordaid (organisatie ontwikkelingshulp), KTU en RU (universiteiten), NKSR (scholen), Thijmgenootschap, CNV (vakbond), KSF (sport), Unie KBO (ouderen), KNBTB (agrarische sector), Reliëf (zorginstellingen), Unie NKV, KVO en KVD (vrouwenorganisaties).

Doel is om samenwerking van de organisaties te bevorderen, elkaars maatschappelijke verantwoordelijkheid te ondersteunen en te versterken, en op eigen wijze gestalte geven aan de katholieke levensbeschouwing in de Nederlandse samenleving en in het werk van de lidorganisaties.

In 2004 richtte het VKMO het Katholiek Netwerk op als een actief knooppunt van organisaties en individuen die zich aangesproken voelen door het katholiek sociaal denken. Dit denken vindt haar wortels in het Evangelie, in de katholieke traditie en in de concrete ervaringen van mensen. Het Katholiek Netwerk wil als katholieke geloofsgemeenschap de geest van Jezus Christus en diens Evangelie vruchtbaar maken bij de opbouw van de samenleving, met bijzondere aandacht voor gemeenschapsvorming, maatschappelijk engagement en spiritualiteit. 30 organisaties hebben zich inmiddels aangesloten.

Het Netwerk presenteert het katholieke gedachtegoed in de lezingen van Tempora. Ook draagt het Netwerk zorg voor internationale contacten (Europees Lekenforum, Duitse, Franse en Vlaamse organisaties) en de instandhouding van de website. Op de site staat een kalender met alle activiteiten. De Marktplaats voor bezielde verbindingen geeft antwoord op vragen naar spiritualiteit via internet.

Projecten om het katholiek sociaal denken onder de aandacht te brengen zijn: Waarden van het Land (met goed bezochte Abdij- en Boerderijdagen), Katholiek, Sociaal & Concreet (o.a. cursussen aan leden van organisaties), Plezier in werk (CNV i.s.m. Titus Brandsma Instituut). Een Jeugd- en Jongerenplatform is nog niet gerealiseerd.

Het Allerheiligenberaad is gehouden op 30 oktober 2008. Prof.dr. E. Borgman leidde het thema 'Traditie doorgeven' in met de lezing: 'Eerder ontvangen dan zenden, eerder verzamelen dan uitstrooien', over subsidiariteit als grondslag van de traditie van katholiek sociaal denken.

Het VKMO heeft de volgende publicaties doen verschijnen:

Organiseren naar mensen toe, verslag Allerheiligenberaad 2007.

Opnieuw katholiek, Donald Loose, Erik Borgman, Hein Pieper.

Waarden van het Land, uitgave van ZLTO, handreiking voor een gesprek in de parochie.

Het VKMO / Katholiek Netwerk blijft vol goede moed en hoopt op de medewerking in woord en daad van alle lidorganisaties en dus ook van de Unie NKV.

Anne-Marie Huysmans-Pyckevet

6. AANGESLOTEN ORGANISATIES

Tien organisaties zijn in 2008 lid van de Unie NKV. De drie landelijke ‘oude’ organisaties zijn het Katholiek Vrouwendispuut (KVD), de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) en ZijActief Nederland. Nieuw zijn: Febe VKS, Graalbeweging Nederland, KVG Amersfoort, KVG Houten, KVG Vianen, KVG Limburg en ZijActief Limburg.

6.1 Het Katholiek Vrouwen Dispuut (KVD)

Het KVD is opgericht in 1946 en stelt zich ten doel om vrouwen een netwerk te bieden en voor hen een bron van inspiratie en stimulans te zijn bij het functioneren in de maatschappij. Het stelt zich ten doel om bij te dragen aan voorlichting en publieke opinievorming op het terrein van samenleving, politiek, kerk en religie, en om vrouwen te stimuleren tot het vervullen van functies op deze terreinen. Om dit doel te bereiken organiseert het KVD kringbijeenkomsten en landelijke studiebijeenkomsten. Ook wil het KVD andere organisaties die actief zijn op het terrein van samenleving, politiek, kerk en religie, stimuleren, adviseren en zo mogelijk met hen samenwerken. Andere activiteiten zijn onder andere het verzorgen van en het meewerken aan publicaties.

6.2 De Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR)

De KNR verbindt heel het veelkleurige spectrum van instituten, waarin het religieuze leven in katholiek Nederland gestalte heeft gekregen. Binnen al deze instituten leggen religieuzen zich erop toe Gods liefdevolle en barmhartige aanwezigheid te beleven en gestalte te geven in een authentieke balans van actie en contemplatie, in een leven van gebed, gemeenschap en engagement.

De KNR heeft als koepelorganisatie van de religieuze instituten tot taak de onderlinge samenwerking te coördineren. Zij richt zich daarin zowel op de behartiging van gezamenlijke belangen als op de ondersteuning van de specifieke behoeften van ieder religieus instituut afzonderlijk. Zij stimuleert de presentie en de presentatie van de religieuzen binnen kerk en samenleving. Zij treedt namens hen samen op als officiële gesprekspartner.

6.3 ZijActief Katholiek Vrouwennetwerk - Nederland

ZijActief Katholiek Vrouwennetwerk op het (verstedelijkte) platteland is een ledenvrijwilligersorganisatie van vrouwen. Vanuit een christelijke levensvisie wil het netwerk een ontmoetingspunt bieden en opkomen voor de belangen en ontwikkelingsmogelijkheden van vrouwen die wonen en werken op het (verstedelijkte) platteland.

ZijActief Katholiek Vrouwennetwerk laat zich inspireren door het Evangelie. ZijActief stelt de openheid en het tot hun recht laten komen van vrouwen centraal, waarbij niemand mag worden uitgesloten. De nieuwe organisatiestructuur met een vernieuwd bestuur zoals die in december 2008 door de vier provincies gevormd is, zal een nauwere betrokkenheid met de afdelingen geven. Anderzijds kunnen de afdelingen de provinciale besturen van onderaf voeden en er zo gezamenlijk een succes van maken. Er is gekozen voor kortere lijnen via de vier provincies, maar het principe dat al meer dan vijftig jaar geldt: ontmoeting, ontspanning, ontplooiing en ontwikkeling, blijft het hoofddoel van ZijActief.

6.4 Febe Vrouw Kerk Samenleving

Febe VKS wil binnen het aartsbisdom Utrecht een netwerk vormen waarbij het alledaagse leven telkens weer vanuit een vrouwelijk perspectief belicht wordt. Het gaat om vragen van hen die op zoek zijn naar hun eigen vrouwelijke spirituele authenticiteit en hierbij steun verwachten vanuit bronnen van de christelijke traditie. Daarnaast kunnen ook de vragen aan de orde komen van hen die openstaan voor spirituele wijsheid uit andere stromingen en religies. Hoewel Febe VKS gelooft iets eigens te kunnen bijdragen aan mensen binnen en buiten de kerk, wil zij voor zover mogelijk met de christelijke geloofsgemeenschappen samenwerken.

Febe was *lerares*: als leerkracht in onze tijd willen wij mensen niet voorschrijven hoe zij gestalte moeten geven aan hun dagelijks geestelijk leven, maar samen reizend en zoekend ontdekken.

Febe was *zendelinge*: als kerkelijk netwerk hopen wij door onze spirituele uitstraling vrouwen te kunnen inspireren.

Febe was *beschermvrouw*: we willen regionale groepen vrouwen stimuleren en ondersteunen bij de activiteiten die zij op bovengenoemde gebieden willen ontplooiën.

Febe was *diaken*: wij zijn begaan met het lot van velen op deze wereld, in het bijzonder met het lot van vrouwen die in erbarmelijke omstandigheden moeten zien te overleven. Wij willen feiten onder de aandacht brengen en daadwerkelijk opkomen voor steun aan bepaalde projecten.

6.5 Graalbeweging Nederland

De Graalbeweging is een internationale eigentijdse vrouwenbeweging geworteld in een lange christelijke traditie. Wij zijn uitgegroeid tot een gemeenschap waarbinnen een levendige uitwisseling plaatsvindt tussen dat wat vrouwen beweegt en wat hen in beweging brengt. Dit houdt onder meer in het verkennen en verdiepen van onze religieuze wortels en ervaring opdoen met het zenboeddhisme.

Wat ons bindt is de overtuiging dat wij onze spiritualiteit actief vorm willen geven. Wij laten ons inspireren door de creativiteit die overal te vinden is, ook in onszelf, en die zich onder andere uitdrukt in beelden, muziek, gesprekken, verhalen, symbolen en rituelen. Een centraal thema sinds de opening van het Graalhuis in een oud grachtenpand in Utrecht is 'geestkracht en daadkracht van vrouwen'. Dit klinkt in onze programma's door.

6.6 Katholiek Vrouwengilde Limburg (KVG Limburg)

KVG Limburg is na opheffing van KVG Nederland een zelfstandige, door de Provincie Limburg erkende maatschappelijke organisatie. Ze viert in mei 2009 haar 90-jarig bestaan en is hiermee de oudste Limburgse vrouwenorganisatie.

KVG Limburg is een organisatie in beweging voor vrouwen van alle generaties en gezindten die op zoek zijn naar zingeving en ontwikkeling. In KVG Limburg is aandacht voor de rol van vrouwen en mannen in een snel veranderende samenleving en er is altijd plaats voor ontmoeting en gezelligheid. Onder de koepel van KVG Limburg vindt men 3.300 leden in 19 afdelingen, verdeeld over geheel Limburg. De vereniging faciliteert, motiveert en stimuleert de lokale vrijwilligers. De afdelingen hebben vrouwenprojecten in de derde wereld geadopteerd en weten steeds financiële ondersteuning te geven; de koepel is vertegenwoordigd in het Melania project.

KVG Limburg werkt samen met andere Limburgse katholieke vrouwenorganisaties; speelt zoveel mogelijk in op de speerpunten van de Provincie Limburg en voorziet de afdelingen van een – maatschappelijk betrokken – jaarthema. Het jaarthema voor 2009 is 'Investeren in vrouwen' en dit moet gezien worden in de breedste zin des woords... er is nog werk aan de winkel.

6.7 ZijActief Katholiek Vrouwennetwerk - Limburg

ZijActief Limburg is een actieve, eigentijdse vrouwenvereniging in Limburg die een belangrijke rol speelt in de maatschappij van vandaag. ZijActief Limburg biedt mogelijkheden om te ontspannen, elkaar te ontmoeten en onszelf te ontwikkelen. Als eigentijdse vrouwenvereniging organiseert ze tal van activiteiten in de eigen omgeving en telt momenteel 105 lokale afdelingen en ongeveer 9.350 leden. ZijActief Limburg is door de provincie Limburg erkend als maatschappelijke organisatie. Elk jaar staat een aantal actuele, maatschappelijke projecten en thema's centraal waarin de vrouw van nu zich zeker herkent.

7. NAMEN, AFKORTINGEN EN WEBSITES

Andante	Europese Alliantie van katholieke vrouwenorganisaties	www.andante-europa.net
BMO	Breed Mensenrechten Overleg	
CFL-2	Commissie Financiën Leerstoel-2	
CMR	Commissie Maatschappelijke Relaties	
COB	Commissie Overleg Bisschoppen	
CvA	Commissie van Advies Leerstoel Religie & Gender	
IC	Internationale Commissie	
Graalbeweging Nederland		www.degraalbeweging.nl
J&P	Justitia et Pax Nederland	www.justitiaetpax.nl
KN	Katholiek Netwerk	www.katholieknetwerk.nl
Katholiek Tempora	Netwerk	www.tempora.nu
KNR	Konferentie Nederlandse Religieuzen	www.knr.nl
KVD	Katholiek Vrouwendispuut	
KVG	Katholiek Vrouwengilde	www.kvg-limburg.nl
KVO	Katholieke Vrouwenorganisatie	www.kvo.nu
NVR	Nederlandse Vrouwenraad	www.nederlandsevrouwenraad.nl
PIN	Projecten in Nederland	
RvK	Raad van Kerken Nederland	www.raadvankerken.nl
Unie NKV	Unie Nederlandse Katholieke Vrouwenbeweging	www.unienkv.nl
VKMO	Verband Katholieke Maatschappelijke Organisaties	
WUCWO	World Union of Catholic Women's Organisations	www.wucwo.org
ZijActief Limburg		www.zijactief limburg.nl
ZijActief Nederland		www.zijactief.nl